

henvist til et Udvalg i Folkethinget. Jeg tror heller ikke, at det ganske i Almindelighed er hans Mening, og det maa altsaa være, fordi der saa skulde times dette Lovforslag noget ganske Forfærdeligt i Udvalget. Jeg er imidlertid overbevist om det Modfatte. Jeg tror, at, naar dette Lovforslag bliver omhyggeligere og grundigere overveiet i et Udvalg, vil man komme til en klarere Erkendelse af dets i Virkeligheden høist uskyldige Indhold, og saa vil det mulig være bedre Udsigt til, at det kan gaa igjennem her i Thinget med ligesaa stor Tilslutning fra alle Sider, som det har været Tilfældet i det andet Thing.

Klein: De jeg første Talere idag have været enige om at gøre mere eller mindre stærke Angreb paa det foreliggende Lovforslag. Jeg kan ikke sige, at jeg egentlig har sølt mig opbygget ved disse Angreb. Det skulde da alene være, dersom man skulde se Sagen fra det Synspunkt, paa Grund af det glædelige Fænomen, at Medlemmer, der nu tilhøre forskellige Partier, idet deres tidligere Parti har været splittet paa saa mange Maader, dog i eet Tilfælde synes at kunne finde hverandre. Af disse forskellige Talere maa jeg tilføje, at jeg med mest Opmærksomhed og Interesse har hørt det ærede Medlem for Veile Amts 3die Valgkreds (Th. Nielsen). Han har mest uforbeholdent indtaget det Standpunkt, hvorpaa det forekommer mig, at de fleste ærede Talere egentlig havde mest Lyft til at stille sig, naar de ret skulde udtale deres Hjertens Mening. Det ærede Medlem, som jo ellers i alle Henseender og vistnok med Rette forlanger at henregnes til Fremfrittsmændene, har ment, at det i denne Sag vilde være rigtigst at strue os tilbage ikke et Aarhundrede, men en hel Del mere, nemlig til Tiden før 1754 (Th. Nielsen: Netop til det Aar). Ja, ja, det er altsaa adskilligt mere end et Aarhundrede! Det ærede Medlem har her uforbeholdent vedkjendt sig sin Anskuelse, en Anskuelse, som jeg ganske vist anser for at være meget mærkbar, men jeg respekterer ialtsald den Uforbeholdenhed og Alenhed, hvormed han er optraadt i denne Sag. Desuden er der en anden Side, hvorfra jeg ikke kan Andet end prise det ærede Medlem i Sammenligning med hans Meningsfæller, som have havt Ordet idag, nemlig den, at han har filllet sig paa et mindre ensidigt Standpunkt end de andre. De ærede Medlemmer, som ellers have talt mod dette Lovforslag, se Sagen væsentlig fra det Standpunkt, at der af det kunde sødes en Fare for Prioritetslaan i faste Giendomme, og man argumenterer da saaledes, at Agerbruget ikke kan taale at betale mere end 4 pCt. i Rente. Derimod har man ikke havt stor Tanke tilovers for andre

Gjældsforhold. Det har derimod det ærede Medlem for Veile Amts 3die Valgkreds havt. Han tænker ikke blot paa de Debitorer, som eie større eller mindre Landeindomme, men han tænker ogsaa paa andre Debitorer; forsaavidt har han været mere alsidig og ikke saa ensidig som hans ærede Kolleger. Det gjør mig imidlertid ondt, at det ærede Medlem ikke er gaaet til den yderste Konsekvents af sin hele Betragtning. Det forekommer mig nemlig, at, naar han dels har villet gøre gjældende, at Debitorerne ikke kunne taale at give mere end 4 pCt., dels ogsaa, at det maatte anses for at være umoralsk i høi Grad, naar noget Menneffe kunde være flet og nedrigt nok til at pine for høie Renter ud af deres uheldige Medborgere og at som Følge deraf meget alvorlige Straffebestemmelser burde træffes ikke blot for Folk, der tog mere Rente, end han ansaa for at være passende, men ogsaa navnlig for Kommissionærerne, som det ærede Medlem skildrede som en sand Landeplage, saa vil Konsekventen af denne Betragtning maade egentlig være den, at man burde arbejde paa at faae tilveiebragt et saadant Forhold, at Kapitalisterne, som sidde inde med Penge, ogsaa bleve tvungne til at laane Penge ud til Folk, som trængte. Det vil altsaa konsekvent ikke være nok, at man siger, at Udlånerne ikke maa tage mere end 4 pCt. af deres Penge, men Kapitalisterne skulle ogsaa være forpligtede til til 4 pCt. at udlåne deres Penge til dem, der trængte til Penge-laan, ikke blot til Agerbrugere, men ogsaa til andre Folk, som ere i Pengesforlegenhed. Det vilde maatte være ganske overordentlig tilfredsstillende for det ærede Medlem, naar man kunde naae et saadant Resultat, men naar han trods sin Alenhed og Uforbeholdenhed dog ikke har troet at turde gaa til denne Konsekvents, antager jeg, det er, fordi han erkjender, at noget Saadant dog ikke vil kunne naas. Hvis dette har været det ærede Medlems Mening, er jeg i den Henseende fuldstændig enig med ham. Jeg tror, at det intetsteds, i intet Land i Verden vil være muligt at faae opstillet noget Saadant, men naar man ikke tør gaa til en saadan Konsekvents, føler jeg mig ogsaa overbevist om, at det nok for en roligere Overveelse skal vise sig, at det dog bliver umuligt at fikke Debitorerne den Gulbalder, som det ærede Medlem gjerne vil have tilveiebragt ved, at man forbyder Nogen at tage mere end 4 pCt. Rente af Udlåan. Det ærede Medlem henviste til fremmede Lande, idet han mente, at man ved denne Leilighed — det er jo ellers ikke saa aldeles almindeligt — burde tage særligt Hensyn til, hvad der gjælder i andre Lande, og navnlig mente han, at Tydssland, Østerrig og særlig Preussen burde være lysende Exempler for os, og han gjorde da opmærksom paa, at, medens vi nu ere især ved